

ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਾਵਾਂ

ਪਿੰਦਰ ਦੁਲਾਈ

Field Poems

Phinder Dulai

ਜਗਦੀਪ ਰੈਨਾ ਦੀ ਕਲਾਕਾਰੀ

Art by Jagdeep Raina

surrey
art gallery

ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਾਵਾਂ

ਪਿੰਦਰ ਦੁਲਾਈ

Field Poems

Phinder Dulai

ਜਗਦੀਪ ਰੈਨਾ ਦੀ ਕਲਾਕਾਰੀ
Art by Jagdeep Raina

ਗੁਣਤਾਜ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ
Translations by Guntaj Deep Singh

ਫਲੈਟ ਅਤੇ ਬਾਲਟੀਆਂ
(ਨਿਰੀਖਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਚਿਤ)

ਤਿੜਕਦੇ ਹੱਥ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਖਹਿੰਦੀਆਂ ਰੇਖਾਵਾਂ,

ਹਥੇਲੀ ਇੱਕ ਖੁਰਦਰਾ ਚੁੱਪ ਹੈ

ਬਲੂ ਬੇਰੀ ਦੀ ਝਾੜੀ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਗੋਲਾਈ

ਫਲ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਅੰਗੂਠੇ ਅਤੇ ਉਂਗਲ ਨੇ

ਡੰਡੀ ਚੁੱਕੀ ਤੇ

ਇੱਕ ਫਲੈਟ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ, ਇੱਕ ਬਾਲਟੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ

ਇਸ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਕਈ ਘੰਟੇ ਲੱਗਣਗੇ

ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਬਾਲਟੀ ਭਰਣ ਲਈ

ਦਿਲ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦੀ ਬੇਰੀ ਜਿਹੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਫਲੈਟ ਨੂੰ ਰੇਖਾਬੱਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ

ਜੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਗਦੇ ਹਨ

ਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਥੱਕੇ ਅਤੇ ਸੁੱਕੇ

ਦਰਦ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿੱਠ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਪਸੀਨਾ

ਕਿਉਂਕਿ ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਲੰਬਾ ਹੈ

ਅਤੇ ਘੰਟੇ ਬੇਅੰਤ ਹਨ

ਇੱਕ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੀ ਲਾਟ ਬੇਰੀ ਚੁਗਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਉੱਪਰ ਵਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਿਹਾ ਗੁੱਸਾ

ਜੇ ਇੱਕ ਬਲਦੀ ਅੱਗ ਵਾਂਗ

ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖਿੱਲਰਦਾ ਹੈ

ਕਈ ਜਿਸਮ ਪੇਂਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਦੇ ਪਾਰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਦੇ

ਘੜੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤੇਜ਼ ਹੁੰਦੇ

ਇੱਕ ਜਾਣਿਆ ਪਛਾਣਿਆ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਰੱਖ ਕੇ

ਜੇ ਗੁਆਚ ਗਿਆ, ਉਸ ਵੱਲ ਮੁੜ ਕੇ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ।

Flats and Buckets
Inspired by *Inspection*

Crackling hands, criss-crossed lines
The palm is a rough silence
Curve around the blue berry bush
Thumb and forefinger around the fruit
Picked off the stem
Placed in a flat, placed in a bucket.
It will take more hours to fill
A tall bucket full
It will take time to line the flat with the heart shaped berry
Hands that flow through the leaves
Tired and dry from the Summer heat
full of pain sweats off the back
For the day is long
And the hours are endless
A crimson flame drifts above the picker
An important wrath
Outlying the outrage
That scatters across the fields
In dismay
Bodies moving rapidly across the plant lines
Accelerating against the clock
One knowing step forward
Looking back at that which is lost

Inspection, 2023

ਸੰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ
(ਬੰਕਹਾਊਸ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ)

ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਉਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਪਾਵਾਂਗਾ
ਜੇ ਕਿ ਇਸ ਬੰਕਹਾਊਸ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕੱਟੀ ਗਈ ਸੀ
ਮੈਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ
ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰਦਿਆਂ ਮੇਰੀ ਨੀਂਦ ਮੈਨੂੰ ਨਿਕਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਮੇਰੀ ਤਾਕਤ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ
ਮੇਰਾ ਇਰਾਦਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ

ਪਰ ਇੱਥੇ ਬੰਕਹਾਊਸ ਵਿੱਚ
ਅਸੀਂ ਦੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹਾਂ
ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ
ਇਸ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਦੇ ਸਾਡੇ ਹੱਕ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ
ਅਸੀਂ ਹੱਥ ਫੜਾਂਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਰਿਆਂ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵਾਂਗੇ
ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖਾਂਗੇ
ਭਾਵੇਂ ਮਾਲਕ ਸਾਨੂੰ ਰੱਜ ਕੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕਰਣ
ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਪਾਰਕ ਉੱਦਮ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਾਂਗੇ
ਅਤੇ ਉਸ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਹਰਾਵਾਂਗੇ
ਜੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸੱਦੇ ਵਾਲੀ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਆਵੇਗਾ
ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ, ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਲਈ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਜੋ ਆਮ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੇ ਸਕੇ ਵਰਗੇ
ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਾਂਗੇ,
ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਰਡਾਂ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਮਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਾਂਗੇ।
ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਜੇਤੂ ਹੋਵਾਂਗੇ।

Of Relations

Inspired by *Ladies of The Bunkhouse*

I will put up photos of my life
That was lived outside of this bunkhouse
I am surrounded by life
As my sleep walk in the fields drains me
My strength dissipated
My resolve weakened

But here in the bunkhouse
We are more than two
And we can talk of fairness
Speak of our right to fight
this injustice
We will hold hands and carry our signs
We will stand our ground
Even while owners glare and insult us
We will triumph over this commercial enterprise
And vanquish the farmer
Who will come to a table that is open
And ready to bring in words like equality, fairness and living wages for the work done
We will sign our names to our union cards and contracts
And we will emerge victorious.

Ladies of the Bunkhouse, 2023

ਸਾਡੇ ਸਿਰ ਭਾਰੀ ਹਨ
(ਸਨਮਾਨ ਵੱਲ ਤੁਰਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ)

ਅਤੇ ਹਰ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਕਦਮ

ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਫਲ ਚੁੱਕਦੇ ਹਾਂ

ਸਾਡਾ ਸਿਰ ਸਾਡੀ ਉਦਾਸੀ ਨੇ ਦਬਾਇਆ

ਇੱਥੇ ਸੰਘਣੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚ

ਮੈਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ

ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਹਮਦਰਦੀ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲੋਂ ਨੀਵਾਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ

ਠੇਕੇਦਾਰ ਤੋਂ ਕਦਰ

ਕਿਸਾਨ ਤੋਂ ਸਮਝ

ਮੇਰੇ ਹਮਵਤਨ ਜੋ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜੀ ਦੂਰ ਕਿਤੇ ਸੜਦੇ ਨੇ,

ਗਲਵਕੜੀ ਵਿੱਚ ਸਕੂਨ ਲੱਭਦੇ ਨੇ

ਕ੍ਰੋਧ ਦੀ ਲਾਲ ਲਾਟ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਨੇ

ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਪੂਰਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ

ਏਕਤਾ ਵਿੱਚ ਖੜੇ ਹੋਣ ਲਈ

ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਪਾਕੇ

ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਤਾਅਨੇ ਸਹਿਣ ਲਈ

ਜੋ ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਫਲੈਟ-ਬੈਂਡਾਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਨੇ

ਸਾਡੀ ਮਿਹਨਤ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੇ

ਇੱਕ ਅਯਾਮੀ ਬਣਾ ਛੱਡਦੇ ਨੇ

ਉਹ ਸੰਪਤੀਆਂ ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਬਦਲੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ।

Our heads are heavy
Inspired by *Walking towards Dignity*

And each step taken
As we carry our labour's fruit
Our head held down by our sadness
Here in the thick foliage
I pray for humanity
Empathy from those who look down on us
Compassion from the contractor
Understanding from the farmer
As my compatriots
Burn in the distance with
Held hands,
Hinging comfort to embrace
Bringing the red flame of rage
To gain the fullness of equality
To stand in solidarity
Hands in hands
To suffer the taunts of those who
watch from the flatbeds of the trucks
Amused by our labour
Rendered one dimensional
Assets that can be replaced

Walking Towards Dignity, 2023

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ

ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਣ ਲਈ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਹੱਥ

ਇੱਕ ਹੋਰ ਹੱਥ, ਮੁੱਠੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ

ਸਾਡੀਆਂ ਤਖ਼ਤੀਆਂ ਸਾਡੇ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਉੱਚੀਆਂ ਹਨ

ਅਤੇ ਜੇ ਉੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਬਣਦਾ ਹੈ

ਖੇਤ-ਮਜ਼ਦੂਰ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਲੜੇ

ਖੇਤ-ਮਜ਼ਦੂਰ ਵੀ ਕਾਮੇ ਹਨ

ਠੇਕਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਖ਼ਾਤਮਾ

ਅਸੀਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਜਰਤ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਦਾ ਅੰਤ,

ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਬਿਹਤਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਸਾਡਾ ਹੱਕ ਹੈ

ਉੱਚੇ ਸਿਰਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ

ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗੇ

ਅਸੀਂ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਦੇਸਤ ਕੱਲ ਵੀ ਖੜੇ ਸੀ

ਅਸੀਂ ਸਹੇਲੀਆਂ ਅੱਜ ਫੇਰ ਖੜਾਂਗੀਆਂ

ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਲਈ

ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਦਿਲ ਵੱਡੇ ਹਨ

ਸਾਡਾ ਸੰਕਲਪ ਸੰਗਮਰਮਰ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਵਰਗਾ ਹੈ

ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਜਿੱਤ ਹੋਵੇਗੀ

ਅਤੇ ਖੇਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ।

When we stand up for ourselves

A hand clasped in confirmation

Another hand striking up with a fist to the sky

Our placards held high above our heads

And what is held high

Messages seeking equality

Farmworkers Unite and Fight

Farmworkers are also workers

Down with the contract system

We want minimum wage, end piece work

Better working conditions is our right

Our heads held up high

We will talk amongst ourselves

We aurata and dostiya stood our ground yesterday

We saheliyan will stand again today

And for the days that are coming

For our hearts are large

Our resolve is like a statue of marble

And our determination will triumph

And bring the farm owner to treat us with fairness.

Mass Movement, 2023

ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭੂਤ

ਮਨਮੀਤ, ਆਪਣੇ ਗਿੱਲੇ-ਸਿੱਲੇ ਲਪੇਟੇ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਖਾਣੇ ਨਾਲ

ਉਹ ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਸੂਰਜ ਦੇ ਡੁੱਬਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਅਤੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭਟਕਦੇ ਆਪਣੇ ਭੂਤ ਨੂੰ ਲੱਭਦੀ ਹੈ

ਹਰ ਦਿਨ ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਖੂਨ ਵਾਂਗ ਵਗਦਾ ਹੈ, ਠੰਡੀ ਚਾਹ ਗੁੱਛਿਆਂ ਵਾਂਗ ਡਿਗਦੀ ਹੈ

ਟੁੱਟੇ-ਫੁੱਟੇ ਹੋਏ ਕੰਟੀਨਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਉਹ ਹੋਣ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ, ਉਸਦੀਆਂ ਸੁੱਕੀਆਂ

ਉਂਗਲਾਂ ਤੰਗਲੀ ਵਾਂਗ, ਜੰਗਲੀ ਬੂਟੀ ਸਮੇਤ ਉੱਲੀ ਲੱਗੀ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਚੁੱਕਦੀਆਂ ਹਨ

ਮਨਮੀਤ, ਜੇ ਹੁਣ ਰੇਲ ਪਟੜੀਆਂ 'ਤੇ ਭਟਕਦੀ ਹੈ,

ਚੀਕ ਰਹੀ ਹੈ ਭਿਆਨਕ ਜੰਗਲੀ ਦੀ ਤਰਾਂ -ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਲਈ

ਕਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਠਣ ਲਈ, ਉਸਦੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੀ ਫਿਰ ਹਰਕਤ ਲਈ

ਹੁਣ ਦੇਖੋ, ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਂ ਗਾਇਬ ਹੋਈ ਸੀ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਸਿੱਕੇ ਅਤੇ ਬਿੱਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਤੇ ਬਿਨਾਂ

ਪੀਲੇ ਦੰਦਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਦੇ, ਕੋਈ ਸ਼ੈਤਾਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਏ ਮਨਮੀਤ ! ਬੰਕਹਾਊਸਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆਓ, ਰੋਂਦੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਪੁਕਾਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆ,

ਵਾਪਸ ਆਓ! ਤਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਵਾਲ ਕੰਘੀ ਕਰ ਸਕੀਏ, ਹੰਝੂ ਚੁੰਮ ਸਕੀਏ

ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਆਪਣੇ ਟੁੱਟੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਦੇਉ, ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੋ

ਮਨਮੀਤ, ਖੇਤਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਉਸ ਦੇ ਗੰਦੇ ਕੱਪੜੇ

ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਰੀਰ, ਹੁਣ ਪੁੰਦਲੀ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਮੁੜ ਰਹੀ ਹੈ,

ਗਲੀ-ਸੜੀ ਬੇਰੀ ਤਰਾਂ ਬੁੱਲ੍ਹ ਨੀਲੇ, ਸਿਆਲਕੋਟੋਂ ਇੱਕ-ਵਾਰੀ ਆਈਆਂ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਚੂੜੀਆਂ

ਜੇ ਔਰਤ ਤੋਂ ਔਰਤ ਨੂੰ ਪਾਸ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪਹਿਨਣਗੀਆਂ
ਉਸਦੇ ਅੰਦਰ, ਕਿਵੇਂ ਉਹ ਚੂੜੀਆਂ ਹੁਣ ਕਮਜ਼ੋਰ ਲਟਕਦੀਆਂ,
ਉਸ ਦੀਆਂ ਟੁੱਟੀਆਂ ਕਲਾਈਆਂ ਚ, ਉਹ ਬਿਹਤਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉਡੀਕਦੀ

ਰਿਚਮੰਡ ਦੇ ਲੰਬੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਰਡੀਨ ਮੱਛੀਆਂ ਵਾਂਗ ਪੈਕ
ਡੈੱਡ ਬੈਂਡੀਜ਼ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ, ਟੁੱਟੀਆਂ ਬੱਸਾਂ 'ਤੇ ਡਿਕ-ਡੋਲੇ ਖਾਂਦੀਆਂ
ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੇਰਹਿਮ ਖੇਤਾਂ ਵੱਲ ਵਧਦੀਆਂ ਹਨ ।

ਮਨਮੀਤ, ਤੇਰੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਕੀ ਗੁਆਇਆ?
ਦੇਖੋ ਜਿਵੇਂ ਕੁੱਤੇ ਚੀਕਦੇ ਹਨ, ਜ਼ਮੀਨ ਕੰਬਦੀ ਹੈ
ਠੇਕੇਦਾਰ ਗਮ ਨਾਲ ਪਾਗਲ ਹੋ ਗਿਆ, ਦੇਖੋ ਉਸਨੂੰ

ਨਬਜ਼ ਕੱਟਦੇ ਨੂੰ । ਮਨਮੀਤ! ਤੂੰ ਵਿਜੇਤੀ ਹੈਂ
ਖੇਤਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਭੂਤ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ।

ਜਗਦੀਪ ਰੈਨਾ

Ghost in the fields

*Manmeet, with her soggy tinfoil lunch
She waits at dusk for the sun to die
And wanders in the fields, looking for her ghost*

*Everyday bleeds into the next, cold tea that falls like clumps from battered
canteens she won't let go, her withered
fingers that weed, rake, pick this moldy land no longer pure.*

*Manmeet, who now strays onto the train tracks,
Screaming– ravenous and wild– for her mother to come back To rise from the
graves, her body once more in tact*

*Look now, there was no one there when your mother disappeared Just the
leering man counting his coins and his bills
Grim smile with yellow teeth, not giving a damn.*

*Manmeet, her sisters cry, come back to the bunkhouses
Come back so we can comb your hair, kiss your tears
Gently put your battered body to rest, wash away your nightmares*

*Manmeet, worker of the fields, her dirty clothes
she wears like skin, now reeking with fading hope
Lips blue from berries that rot, gold bangles once from Sialkot*

*Passed down from woman to woman, how they would pour themselves Into her,
how those bangles now weakly dangle
From her broken wrists, she waits for a better life*

*in the long fields of Richmond, packed like sardines Stuffed with bodies that
wobble on those broken buses Moving slowly to those cruel farms.*

*Manmeet, what did we lose in your absence?
See the way the dogs howl, the property crumbles See the contractor go mad
with grief, see him*

Slit his wrists. Mamneet, you are triumphant Worker of the fields, the ghosts grin

Jagdeep Raina

ਪਿੰਦਰ ਦੁਲਾਈ ਸਰੀ ਅਧਾਰਤ ਲੇਖਕ ਹੈ ।

ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਤਾਬ 'ਡ੍ਰੀਮ/ ਆਰਟਰੀਜ਼' (ਟੈਲੇਨ ਬੁੱਕਸ) ਲਿਖੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਦੋ ਪਿਛਲੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ: 'ਰਾਗਾਜ਼ ਫਰਮ ਦਾ ਪੈਰੀਫੇਰੀ' (ਆਰਸੇਨਲ ਪਲਪ ਪ੍ਰੈਸ, 1995) ਅਤੇ 'ਬਾਸਮਤੀ ਬ੍ਰਾਊਨ' (ਨਾਈਟਵੁੱਡ ਐਡੀਸ਼ਨ, 2000)।

ਪਿੰਦਰ ਨੇ 'ਡ੍ਰੀਮ/ ਆਰਟਰੀਜ਼' ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ।

ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਾਹਿਤ, ਕਿਉਂ ਬੁੱਕਸ ਐਂਥੋਲੋਜੀ, ਅੰਕੁਰ, ਮੈਟਰਿਕਸ, ਮੀਮਵਾਰ ਮੈਗਜ਼ੀਨ, ਰੰਗ ਮੈਗਜ਼ੀਨ, ਕੈਪੀਲਾਨੇ ਰਿਵਿਊ, ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਐਥਨਿਕ ਸਟੱਡੀਜ਼, ਟੋਰਾਂਟੋ ਸਾਊਥ ਏਸ਼ੀਅਨ ਸਮੀਖਿਆ, ਸਬ-ਟੋਰੇਨ, ਅਤੇ ਵੈਸਟ ਕੋਸਟ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਆਇਆ ਹੈ। 2017 ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ BIPOC ਲੇਖਕਾਂ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ 'ਰਾਈਟਿੰਗ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ' ਦੇ ਸਹਿ-ਨਿਰਮਾਤਾ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਸੈਂਟਰਿੰਗ ਆਵਰਸੇਲਵਜ਼ ਐਂਟ ਦਾ ਬੈਨਫ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਦੀ ਆਰਟਸ' ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅੱਜਕਲ ਉਹ 'ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਾਹਿਤ ਜਰਨਲ' ਲਈ ਬਤੌਰ ਕਵਿਤਾ ਸੰਪਾਦਕ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ।

Phinder Dulai is the Surrey-based author of *dream/arteries* (Talon Books) and two previous books of poetry: *Ragas from the Periphery* (Arsenal Pulp Press, 1995) and *Basmati Brown* (Nightwood Editions, 2000). Phinder toured *dream / arteries* extensively across Canada and USA. His work has appeared in *Canadian Literature*, *Cue Books Anthology*, *Ankur*, *Matrix*, *Memewar Magazine*, *Rungh*, *The Capilano Review*, *Canadian Ethnic Studies*, *Toronto South Asian Review*, *subTerrain*, and *West Coast LINE*. In 2017, he was the co-creator of Canada's first writing residency for BIPOC writers called *Centering Ourselves* at the Banff Centre for the Arts. Currently, he serves as the Poetry Editor for *Canadian Literature Journal*.

ਜਗਦੀਪ ਰੈਨਾ ਓਨਟਾਰੀਓ ਦੇ ਗੁਏਲਫ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਆਏ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਲਾਕਾਰ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਰੋਡ ਆਈਲੈਂਡ ਸਕੂਲ ਆਫ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਤੋਂ ਮਾਸਟਰਜ਼ ਦੀ ਡਿਗਰੀਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਯੇਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ 2021 ਪਾਲ ਮੇਲਨ ਫੈਲੋ ਸਨ। ਰੈਨਾ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੁਈਨਜ਼, ਨਿਊਯਾਰਕ ਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਓਥੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।

Jagdeep Raina is an interdisciplinary artist and writer from Guelph, Ontario. He holds a Masters degree from the Rhode Island School of Design and was a 2021 Paul Mellon Fellow at Yale University. Raina currently lives and works in Queens, New York City.

Image credits

Inspection, 2023

Jagdeep Raina

Mixed media on paper, sewn with bordered fabric, batted, basted, bound into a quilt

39 x 44 inches

Courtesy of the Artist and Cooper Cole, Toronto

Ladies of the Bunkhouse, 2023

Jagdeep Raina

Mixed media on paper

50 x 51 inches

Courtesy of the Artist and Cooper Cole, Toronto

Walking Towards Dignity, 2023

Jagdeep Raina

Mixed media on paper

28 x 50 inches

Courtesy of the Artist and Cooper Cole, Toronto

Mass Movement, 2023

Jagdeep Raina

Mixed media on paper, sewn with bordered fabric, batted, basted, bound into a quilt

39 x 44 inches

Courtesy of the Artist and Cooper Cole, Toronto

Photography by Angela Chen

Published on the occasion of the exhibition *Jagdeep Raina: Ghosts In The Fields* at Surrey Art Gallery

September 21 - December 15, 2024

Co-curated by Associate Curator, Suvi Bains and Assistant Curator, Jas Lally

Library and Archives Canada Cataloguing in Publication

Title: Khetām wicca kawitāwām / Pindara Dulāi ; Jagadīpa Rainā dī kalākārī = Field poems / Phinder

Dulai ; art by Jagdeep Raina.

Other titles: Field poems

Names: Dulai, Phinder, 1967- author | Container of (work): Dulai, Phinder, 1967- Khetām wicca

kawitāwām. | Container of (expression): Dulai, Phinder, 1967- Khetām wicca kawitāwām. Panjabi. |

Container of (work): Raina, Jagdeep. Works. Selections. | Surrey Art Gallery (B.C.), publisher, host institution.

Description: Series of poems written by Phinder Dulai, in response to the exhibition "Jagdeep

Raina: Ghosts In The Fields" held at Surrey Art Gallery from September 21 to December 15, 2024. |

Portion of title and statement of responsibility transliterated from the Panjabi. | In English

and Panjabi, translated from the English.

Identifiers: Canadiana (print) 20240468333 | Canadiana (ebook) 2024046835X | ISBN 9781926573809

(softcover) | ISBN 9781926573816 (PDF)

Subjects: LCSH: Raina, Jagdeep—Exhibitions. | LCSH: Dulai, Phinder, 1967—Exhibitions. | LCSH: Art—

Poetry—Exhibitions. | LCGFT: Ekphrastic poetry. | LCGFT: Exhibition catalogs.

Classification: LCC PS8557.U385 K44166 2024 | DDC C811/.54—dc23

Editing and design by Jas Lally and Rhys Edwards

© Surrey Art Gallery 2024

Surrey Art Gallery is situated on the ancestral, traditional, and unceded territories of the Salish Peoples, including the ḡičəý (Katzie), ḡʷɑ:ḡłəḡ (Kwantlen), and Semiahma (Semiahmoo) nations.

Funding generously provided by:

**BRITISH COLUMBIA
ARTS COUNCIL**
An agency of the Province of British Columbia

**Canada Council
for the Arts** **Conseil des arts
du Canada**

surrey
art gallery

